

Fólkaflokkurin hevur sitið longst

Fólkaflokkurin er klárt tann flokkur, sum illa kann kasta øðrum flokkum fyri at hava gjørt tað ringa í føroyskum politikki. Tí Fólkaflokkurin hevur næstan altíð verið í landsins stýri. Seinastu 40 árini hevur Fólkaflokkurin sitið við stýripinnin í Tinganesi við undantaki av nøkrum fáum árum. Í 47 ár tilsamans hevur flokkurin sitið í landsstýri

Eiríkur Lindenskov

Er tað ein flokkur, sum hevur havt størstu ávirkanina á politikkin í Føroyum, so má tað vera Fólkaflokkurin.

Í øllum førum um tað at hava ávirka á føroyskan politikk er at sita í landsstýrinum.

Fólkaflokkurin hevur síðani heimaðstýrisslógina í 1948 sitið við valdið í 47 ár. Tað merkir, at tað »bara« eru 20 ár tilsamans hesi seinastu 67 árini, at Fólkaflokkurin ikki hevur havt beinleiðis ávirkan á tann politikk, sum ríkin er her á landi.

Tríggjar ferðir hevur Fólkaflokkurin átt lögmann. Fyrstu ferð í sjálvstýrisslandsstýrinum í 1962-66, aðru ferð tá Jógvan Sundstein var lögmaður í 1988-90, fyrst var tað saman við Tjóðveldisflokkinum, Kristiliga

Fólkaflokkinum (KrFFFF) og Sjálvstýrisflokkinum, síðani saman við Sambandsflokkinum og Tjóðveldisflokkinum.

Síðstu ferð Fólkaflokkurin hevði lögmann var í fullveldislandsstýrinum frá 1998-2004, tá Anfinn Kallsberg var lögmaður.

Sambandsflokkurin sitið næst longst

Eftir Fólkaflokkin er tað Sambandsflokkurin, sum hevur sitið næst longst í landsstýri. Sambandsflokkurin hevur sitið í landsins leiðslu í 43 ár – og hevur síðani heimaðstýrisslógina í 1948 sitið í tilsamans 24 ár í andstøðu. Men flokkurin hevur eisini havt stóra ávirkan á politikkin.

Sambandsflokkurin hevur seks ferðir havt lögmann, og fimm persónar hava umboðað flokkin í løgmannssessinum í Tinganesi. Tann fyrsti var

Mangan hoyra vit Jørgen Niclasen taka til, at »síðani vit komu til«, hava vit gjørt bæði hetta og hatta – og at hinir hava gjørt allar ólukkurnar í føroyskum politikki. Tað er kanska ikki so løgið, tí í politikki ber alt til, og tú kanst siga akkurat tað, sum tú vilt. Men hagtølini lúgva ikki. Fólkaflokkurin hevur sitið út í eitt í Tinganesi seinastu seks valskeiðini

Tvey hava umboðað tveir flokkar

Eiríkur Lindenskov

Tað eru tvey fólk, sum hava umboðað tveir ymsar flokkar í landsstýrinum.

Tey eru Karsten Hansen úr Tjóðveldisflokkinum og Miðflokkinum, og Helena Dam á Neystabø úr Sjálvstýrisflokkinum og Javnaðarflokkinum.

Tá fullveldislandsstýrið varð skipað í 1998 gjørdist Helena Dam á Neystabø landsstýriskvinna í almanna- og heilsumálum – umboðandi Sjálvstýrisflokkin. Hon sat til februar 2001.

Tá seinna ABC-sam-

gongan varð skipað í 2008 varð Helena Dam á Neystabø vald á ting fyri Javnaðarflokkin, og tá tók hon við sum landsstýriskvinna í mentamálum fyri Javnaðarflokkin.

Tá fullveldislandsstýrið varð skipað í 1998 tók Karsten Hansen við sum landsstýrismaður í figgjarmálum – umboðandi Tjóðveldi. Hann sat sum figgjarmálaráðharri til samgongan slitnaði í desember í 2003.

Tá CHE samgongan varð skipað í 2008 tók Karsten Hansen aftur við sum figgjarmálaráðharri – hesaferð fyri Miðflokkin.

Føroya fyrsti lögmaður eftir heimaðstýrisslógina, Andras Sameulsen, sum var lögmaður fyrsta skeiðið frá 1948-50.

Síðani tók Kristian Djurhuus við. Hann var lögmaður frá 1950-58. Hann tók við aftur sum lögmaður, tá Petur Mohr Dam, lögmaður, doyði í 1968.

Triði lögmaður Sambandsflokkins var Pauli Ellefsen, sum var lögmaður valskeiðið frá 1980-84.

Edmund Joensen var lögmaður frá 1994 til 1998, og tann fimti er Kaj Leo Holm Johannesen, sum hevur verið lögmaður síðani 26. september í 2008.

Sjálvstýri var kittið í føroyskum politikki

Sjálvstýrisflokkurin er tann flokkur, sum hevur triðmest í samgongum. Av góðum grundum hava mangan boð verið eftir Sjálvstýrisflokkinum fyri at fáa kabalina at ganga upp. Tí hevur flokkurin ofta fingið eyknevnið »kittflokkurin« ella »klíp-íð«. Hann hevur verið við í borgarligum samgongum, í sjálvstýrissamgongu, í vinstrasamgongu og í fullveldissamgongu. Sjálvstýrisflokkurin hevur sum oftast havt ein landsstýrismann –

men í fullveldissamgonguni frá 1998-2002 hevði hann tveir landsstýrissessir – Eyðun Eltør í oljumálum og Helenu Dam á Neystabø í heilsumálum. Flokkurin hevði tá einans tveir løgtingsessir.

37 innanfyri – 30 ár uttanfyri

Javnaðarflokkurin er á fjórða plássi. Flokkurin hevur sitið í samgongu í tilsamans 37 ár – og hann hevur sitið í tilsamans 30 ár í andstøðu. Flokkurin var við í fyrsta landsstýrinum frá 1948, men fekk longu durafjórðingin í 1950, tá borgarlig samgonga varð skipað. Men flokkurin hevur í fimm umførum síðani tá verið við í samgongu, sum oftast hevur flokkurin havt lögmann.

Fyrsti lögmaður floksins var Petur Mohr Dam frá 1958-62. Hann gjørdist aftur lögmaður í 1966, men doyði í 1968. Í 1970 varð Atli P. Dam valdur til lögmann, og hann sat í fyrstu syftu til 1980. Hann gjørdist aftur lögmaður frá 1984-88 og frá 1990-93.

Marita Petersen var lögmaður frá 1993-94, og Jóannes Eidesgaard var lögmaður frá 2004-08.

Tjóðveldi er ein andstøðuflokkur

Tjóðveldi er einasti av teimum stóru flokkunum, sum hevur sitið meira í andstøðu enn í samgongu. Hann hevur sitið í samgongu í tilsamans 24 ár og í andstøðu í 43 ár.

Fyrstu ferð flokkurin kom í samgongu var í 1962, tá sjálvstýrissamgongan. Næstu ferð, Tjóðveldi kom í samgongu var aðru ferð Atli Dam skipaði samgongu, eftir valið í 1974. Tann samgongan sat til eftir valið í 1980.

Tjóðveldi kom aftur í samgongu saman við Javnaðarflokkinum, Sjálvstýrisflokkinum og Kristiliga Fólkaflokkinum FFFF frá 1984-88.

Í 1989 fór Tjóðveldi í samgongu við Sambandsflokkinum og Fólkaflokkinum. Og í 1993-94 var hann í samgongu saman við Javnaðarflokkinum og Sjálvstýrisflokkinum. Eftir valið í 1998 gjørdist Tjóðveldi størsti flokkur – og tá var fullveldissamgonga skipað millum Fólkaflokkin, Tjóðveldi og Sjálvstýrisflokkin. Tann samgongan sat til valið í 2004.

Í 2008 var Tjóðveldi eitt stutt skifti í samgongu saman við Javnaðarflokkinum og Miðflokkinum.

Tjóðveldi hevur ongantíð havt lögmann – hóast flokkurin hevur sitið í samgongu sum størsti flokkur.

Nógv í samgongu hóast nýggjur flokkur

Miðflokkurin hevur, síðani hann varð stovnaður og kom á ting í 1994, tríggjar ferðir verið í samgongu. Tá fullveldissamgongan misti meirilutan á valinum í 2002 traðkaði Miðflokkurin til so fullveldissamgongan kundi halda fram. Flokkurin var eisini við í stuttu CHE samgonguni í 2008. Og hann var aftur við í sitandi borgarligu samgonguni frá 2011.

Aðrir smáir flokkar hava eisini verið við

Aðrir flokkar, sum ikki longur eru í tinginum, sum hava verið í samgongu, eru Verkamannafylkingini frá 1994-98, Framburðsflokkurin hjá Kjartan Mohr sum stuðlaði sjálvstýrissamgonguni frá 1962-66 uttan at hava landsstýrissess, Kristiligi Fólkaflokkurin frá 1984-88 (januar), og Framsóknarflokkurin hjá Adolf Hansen í 1988.